

Jedním z pohlednicových symbolů starého města jsou Tři bratři. Trojice na sebe nalepených kamenných domů (ul. Maza Pils) ze tří různých století – i na nich lze sledovat různé slohy. Ten z 15. století je prý nejstarším domem v zemi. A hned naproti je další z dominant: kostel sv. Jakuba. A vedle zase Saeima, výrazná budova lotyšského parlamentu.

Proč nejsou v Rize straky

Uličkou od Tří bratří se jde na zelené náměstí Pils. Zdejší velký palác žluté barvy s dvěma kruhovými věžemi je Říšský hrad, jehož základy byly položeny v roce 1330. Samozřejmě, ale postupem času přišly mohutné přestavby.

Podle legendy tu žila čarodějnice, která chránila město před nájezdy cizích bojovníků. Proměnila se ve straku a v letu pobíla všechny vetřelce. Až jeden voják přišel s nápadem, jak ji zabít: třemi stříbrnými střelami. Měl pravdu: straka-čarodějka spadla do Daugavy a Riga do rukou nepřátel. Od té doby prý ve městě nejsou straky. Dnes na hradě nebydlí čarodějnice, ale už čtvrtým rokem lotyšská prezidentka. A Vaira Vike-Freiberga, lotyšská Kanadanka, se těší velké oblibě. Když vlaje červeno-bílý prapor, je doma.

K dalším z velkých nej vede od hradu ulice Torna. Jsou tu

hned tři pěkně pospolu a vytvářejí malebné zákoutí. Nejdřív je to vyrovnaná řada zrestaurovaných domů – Jakubova kasárna (Jekaba kazarmas), v podstatě jde o nejdelší dům Rigy. Navazuje pěkná Švédská brána z roku 1689, vedoucí skrz starší dům a zbytky opevněných hradeb, které dřív obklopovaly celé město. A pak je tu ještě Prašná věž (Pulvertornis), kruhová stavba se zelenou špičkou. Je to jediná věž, která z bývalých hradeb zůstala. Kdysi obranný prvek dnes hostí válečné muzeum.

Hlavní třídou starého města je pěší zóna Kalku iela, protíná jej v podstatě na dvě poloviny a vede k mostu, kde prohlídka začala. Jejím nejživějším místem je náměstí Livu (téměř sousedí s Malým a Velkým cechem) s několika pivními zahrádkami, místním „Montmartrem“, kde malíři nabízejí i tvoří obrázky, jsou tu prodavačky květin. Nenápadná kolmá ulička na náměstí nese jméno Richarda Wagnera a vůbec ne jen tak. Slavný skladatel tu v letech 1837 – 39 působil v místním německém divadle jako dirigent. Připomíná ho také pamětní deska hned zkraje ulice.

Tři hvězdy dvakrát jinak

Pěší Kalku iela opouští historické centrum a přechází v rozsáhlý zelený park, který spolu s vodním kanálem tvoří jakýsi předěl mezi starým a novým. Hned zkraje je oblíbené místo místních lidí. Pod hodinami Laima, jež získaly jméno podle reklamy na známou říšskou čokoládu, si dávají sraz skoro všichni. Stačí říct: „Sejdeme se pod hodinami“ a každý hned ví, kam se má dostavit.

Blízký monumentální pomník je ovšem mnohem důležitější. Je to něco jako oltář moderního Lotyšska. Památník svobody. Z masivního podstavce s množstvím strohých, avšak robustně působících lidských postav vybíhá štíhlý kamenný monolit. Na jeho vršku stojí bronzová žena, ruce vztyčené nad hlavu a v dlaních držící tři zlaté hvězdy.

TIP NA VÝLET

Jurmala

Dřevěné vily uprostřed borových lesů a k tomu krásné moře. Taková je typická Jurmala se zvláštní atmosférou minulosti. Oblíbené letovisko, jehož vchlas přesáhl hranice země. Není to město v typickém slova smyslu, spíš konglomerát malých městeček rozprostřených po pobřeží Baltského moře. Celkem se tu nabízí 32 km dlouhých pláží s jemným pískem. Ač Balt, tak se tu koupat dá. V létě mívá voda přes 20 stupňů.

V 60. letech se stala oblíbeným letoviskem komunistických

pohlavárů SSSR. Zastavil se tady ovšem nejen Brežněv, ale i jeho americký protějšek Nixon. Velká popularita ale přinesla Jurmale i negativní důsledky: Především ošklivou sovětskou betonovou architekturu, která na mnoha místech narušila typický poklidný ráz. V prosinci se tu chystá otevření obrovského krytého aquaparku, prý největšího v Evropě. Jurmala leží v Říšském zálivu, jen 22 km od centra Rigy, jezdí sem autobusy i vlak. Do Jurmaly se též dá podniknout pěkný výlet lodí po řece Daugavě.

UBYTOVÁNÍ

Záleží jen na peněžence. Vyrat si lze od přepychových hotelů přímo v starém městě po levné ubytovny na okraji Rigy.

● **Reval Hotel Latvija** (Elizabetes 55, tel: 777 22 22, e-mail: latvija.sales@revalhotels.com) – kdysi nevzhledný socialistický mrakodrap pár desítek metrů od Pomníku svobody se přeměnil v jeden z lotyšských top hotelů, má celkem 382 pokojů. Moderní vybavení, výborný bar na 26. patře s jedinečným výhledem na celé město. Dvojlůžkový pokoj 79 – 95 Ls. www.revalhotels.com

● **Hotel Gutenbergs** (Doma laukums 1, tel: 781 40 90, e-mail: hotel@gutenbergs.lv) – luxusní hotýlek v srdci starého města

ve stínu katedrály, stylový interiér plný rytin a antikvárního nábytku, každý pokoj je zařízen individuálně. V posledním patře je terasa s restaurací a krásnou vyhlídkou na centrum. Dvojlůžkový pokoj 52 – 60 Ls, apartmá 120 Ls. www.gutenbergs.lv

● **F – Villa** (Skanstes 9, tel: 751 99 22, e-mail: hotel@miests.lv) – jedna z levnějších variant, nový, prostě zařízený hotel stojí na okraji města, půl hodiny pěšky od centra. Je tu však přátelský personál, čisto a v okolí zatím klid (místo zahrádkářských kolonií by se měla stavět hala pro hokejové mistrovství světa 2006). Dvojlůžkový pokoj 28 – 35 Ls. www.miests.lv

FOTO: JAN DRAŽAN